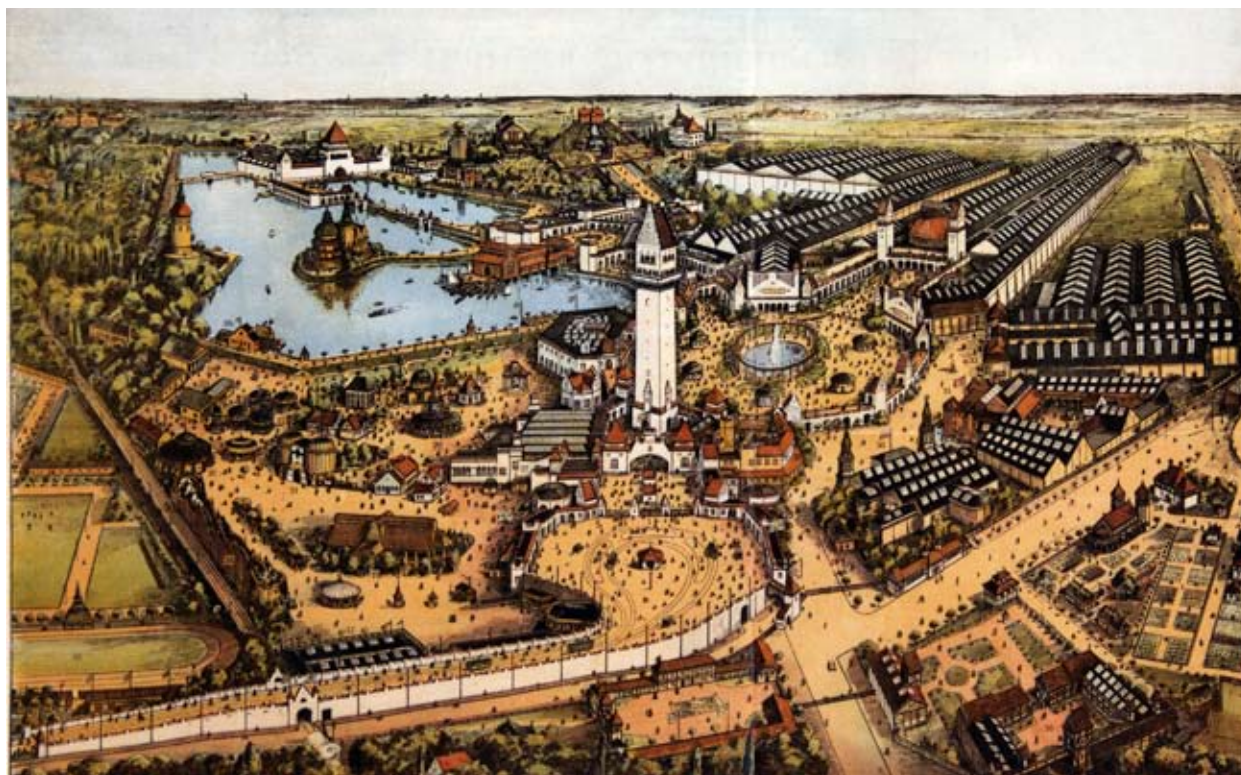

*Inbjudan till DIS Syds höstmöte
den 22 november på Arkivcentrum Syd i Lund*

*Chefen för Malmö Museer Göran Larsson berättar om
Sommarsol och mörka moln - Baltiska utställningen och andra stora
händelser i Malmö 1914*

se sidan 10

Ursäkta mig, sorg och framtidstro!

Efter en synnerligen stökig och bökelig vår och sommar vill jag be om ursäkt att jag kan ha varit svår att få tag i och att bidragen till DIS Arkiv blivit liggande. Orsaken är att min bror, som hjälpt mig i fotoaffären och bl.a. ställt upp så att jag kunnat åka på DIS-möten till Linköping och andra möten, fick cancer i mars i år, snabbt blev mycket sämre och avled i början av september.

Samtidigt fick jag en chock när jag fick höra att en av mina bästa och närmaste vänner och broder, Caj Nilsson, hade avlidit efter ett hjärtstillestånd kort före Släktforskar dagarna. Vi ringde minst en gång i veckan till varandra, oftast bara för att höra varandras röster och att allt var OK.

Mitt i all denna sorg så blev jag glad när en av Cajs bästa vänner och kollega från släktforskarföreningen SLOFF i Svalöv, Marie Munke lovade att ställa upp som adjungerad kassör i DIS Syd, i första hand fram till vårt höstmöte. Hon har tidigare hjälpt Caj med våra bokslut och deklarationer, så hon är väl insatt i kassörsarbetet. Dessutom har Marie brukat hjälpa oss under arkivens dag på Arkivcentrum Syd och så även i år.

Jag har bestämt mig för att sluta som ansvarig för DIS Arkiv och lämnar nu över stafettpippen till Bo Kleve från Linköping. Han tar över DIS Arkiv i slutet av oktober.

Ni är välkomna till vårt höstmöte (se kallelse på sid. 10-11) med den fantastiske Göran Larsson, en av de bästa föredragshållare som finns. Han ska berätta om Malmö 1914 och speciellt om den Baltiska utställningen. *Baltiskan* har alltid fascinerat mig, allt sedan min farmor berättade om utställningen som hon besökte som ung. Dessutom kom jag över den officiella huvudkatalogen på ett antikvariat i Malmö för många år sedan. Den består av *fyra tegelstenar* i A4-format fulla med bilder och data om utställningen. Det står om hur många som åkte med hissen, antalet besökare och vilka intäkter man hade.

Som vanligt på vårt höstmöte så ställer vi upp med ett gäng faddrar som ska försöka att hjälpa er med eventuella problem Disgen och annat.

Ancestry har meddelat att de kommer att lägga ner Gengline vid årsskiftet och i stället kommer att erbjuda abonnemang på Ancestry.

DIS Syds årsmöte 2015 har vi bestämt ska äga rum söndagen den 12 april och liksom i år kommer vi troligen att hålla till i Hässleholm.

Vi syns och hörs!

Jan Nilsson

Eder ordförande

DISkutabelt

*medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i släktforskningen,
region syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725*

Upplaga

3 500 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Jan Nilsson

Redaktör

*Mats J Larsson
mats@dis-syd.se*

Tryck

GL Tryck AB Kristianstad

DIS Syd

*Porfyrvägen 20, 224 78 Lund
Bg 246-7058
Org.nr 846005-7527*

Hemsida:

<http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

*Helbetalande 50 kr
Famijemedlemskap 25 kr
Medlemsskap i DIS centralt erfordras.
Helbetalande 150 kr
Famijemedlemskap 75 kr*

Adressändring

*Görs alltid hos:
Föreningen DIS, Gamla Linköping
582 46 Linköping
dis@dis.se*

Redaktörens spalt

Två veckor innan vi skulle resa till årets Släktforskar dagar i Karlstad, fick jag besked om att min gode vän och reskamrat DIS Syds kassör Caj Nilsson kommit på sjukhus, medvetslös. Han hade fallit ihop på Studieförbundet Vuxenskolan i Svalöv. Det gavs inget hopp om att Caj skulle återfå medvetandet. Jag blev chockerad, det mesta kändes meningslöst, hopplöst. Caj min synnerligen gode vän. Det kunde inte bara vara sant. Men det var det. Caj återfick aldrig medvetandet och avled den 23 augusti.

Caj och jag har rest tillsammans till Släktforskar dagarna sedan 2009. Vår första resa gick till Falköping i bil. Men efter det äventyret med GPS och påbackade husbilar tyckte vi att det var bättre och framför allt lugnare att ta tåget. Vi har därefter rest och bott tillsammans i Örebro, Norrköping, Gävle och i fjol i Köping. Jag vet att läsarna har uppskattat våra reseberättelser från Släktforskar dagarna. Och i år skulle vi ha begett oss till Karlstad, men så blev det inte!

Jag har känt Caj sedan 2007, då han intog posten som kassör i vår förening, men jag hade stött på honom tidigare när han sålde böcker vid SGFs bokbord på olika släktforskarträffar. Caj visade från början rejäla kassörstag när han hälsade sina nya kamrater i DIS Syd med orden; *Det är samåkning som gäller!*

Caj och jag hade pratats vid i juli och bestämt när och hur vi skulle ta oss till Karlstad. För första gången skulle vi inte dela rum. Att dela rum med Caj har inte varit en plåga, tvärtom, vi har t.o.m. en och annan gång bott i samma dubbelsäng. DIS hade beslutat kosta på oss vars ett rum i år. Caj skulle åka från sitt Svalöv via Landskrona och Göteborg till Karlstad, medan jag skulle resa från Nosaby via Hässleholm, Linköping och Katrineholm till vårt gemensamma resmål. Som vanligt bestämde vi att resa en dag i förväg för att bese staden. Vi avtalade därför att träffas på centralstationen i Karlstad vid tretiden på torsdagseftermiddagen den

28 augusti. Det blev de sista ord vi sa till varandra; *Vi ses i Karlstad!* Men det blev inte så.

Caj var en viktig person för mig, inte bara som kassör och släktforskare utan dessutom som medmänniska och vän. Det är inte så vanligt att vi män får nya vänner när vi har passerat den gyllene medelåldern, men jag kan uppriktigt säga att jag fick en mycket god vän i Caj. Vad Caj betytt för vår förening, DIS och släktforskarföreningen i Svalöv behandlas på annan plats i tidningen (sid. 12).

Trots allt bestämde jag mig för att åka till Karlstad. Anders Lindberg från DIS Syds styrelse, som fick ersätta Caj som ombud på Släktforskarförbundets riksstämma, blev min reskamrat. Han steg på tåget i Lund och jag träffade honom och vår fadder från Malmö Torgny Larsson vid tågbytet i Linköping och vi fortsatte resan mot Karlstad tillsammans. Det blev mycket prat om Caj på tåget. Och det blev det också när vi träffade släktforskare från hela landet på Släktforskar dagarna. Alla mindes vår Caj. Många var berörda och de ville veta vad som hänt.

Tidigare på sommaren hade vår ordförande Jan Nilsson bestämt att, för första gången på många år, inte delta i Släktforskar dagarna. Det blev styrelseledamoten Bo Lundgren från Kallinge som fick ersätta Jan som ombud på riksstämman. Jan är ju dessutom denna tidnings fotograf, men även härvidlag ersatte Bo, eller Bosse som vi säger, Jan på ett utmärkt sett. Detta nummer innehåller flera av hans bilder.

När jag träffade så många släktforskare i Karlstad som ville prata om och minnas Caj tänkte jag i mitt stilla sinne; om nu Caj tvunget skulle dö var det kanske bra att han gjorde det veckan före Släktforskar dagarna. Det kändes värdigt att få minnas vår Caj tillsammans med så många av hans släktforskarvänner. Han fattas mig!

Mats J Larsson

Innehåll

- 2 Ordförandens spalt
- 3 Redaktörens spalt
- 4 Släktforskar dagarna i Karlstad *av Mats J Larsson*
- 10 Inbjudan till DIS Syds höstmöte den 22/11
- 12 Caj Nilsson 1937-2014
- 13 Förbundsinformation *av Mats J Larsson*
Fira Arkivens dag den 8 november
- 14 Att börja använda Windows 8.1 *av Torgny Larsson*
- 16 Distansutbildningar & Dödboken på USB
- 17 Disbyt - på gott och ont *av Lennart Börnfors*
Molntjänster *av Bo Lundgren*
- 18 Mac-spalten *med Helge Olsson*
- 19 Program DIS Syd hösten 2014
Foton i detta nummer
Nästa nummer av *DISkutabelt*
- 20 DIS Syd styrelse och faddrar

Invigningen

Invigningen av Släktforscardagarna 2014 ägde rum i kongressalen, där mässbesökare, släktforskare och 90 utställare hälsades välkomna av konferencieren Kjell Gustavsson. Från läktaren stämde manskören Mannheim därpå upp i Sangarhilsen av Grieg under ledning av sin dirigent Eric Grynefors. Det var mäktigt. Projektledaren för dagarna Hans Olsson berättade om planeringen och tackade särskilt arrangemangets sponsorer. På den motsatta läktaren fanns flickkören Klavinova under ledning av Lina Sandberg som stod för ännu mera skönsång.

Så var det den nyvalde ordföranden i Sveriges Släktforskarförbund Erland Ringborgs tur att ta till orda. Om släktforskning citerade han Kristina Lugn som sagt att *man inte måste vara bäst, med det är roligt om man är bra*. Han berättade att förbundet nu har 173 medlemsföreningar och han gladdes åt att Rötter haft 325 000 unika besökare under det senaste året.

Därpå sjöng kören Mannheim Sverige av Verner von Heidenstam och Wilhelm Stenhammar samt Sveriges Flagga av KG Ossannilsson och Hugo Alfvén. Näste talare var den förre landshövdingen i Värmland förre Riksmarskalken Ingemar Eliasson som valt *Hur man ska se på migration* som tema för sitt tal, ett ämne som inte lämpar sig för lättare formuleringar, som han uttryckte det. Han uppehöll sig vid Bi Puranens forskning om att vi i Sverige är jämförelsevis toleranta vad gäller invandring, flyktmottagande och jämställdhet. Därpå följde Kung Liljekonvalj av dungen med text av Gustaf Fröding med kören Mannheim, som är stadens äldsta kulturförening och som fyller 125 år nästa år.

Släktforsk

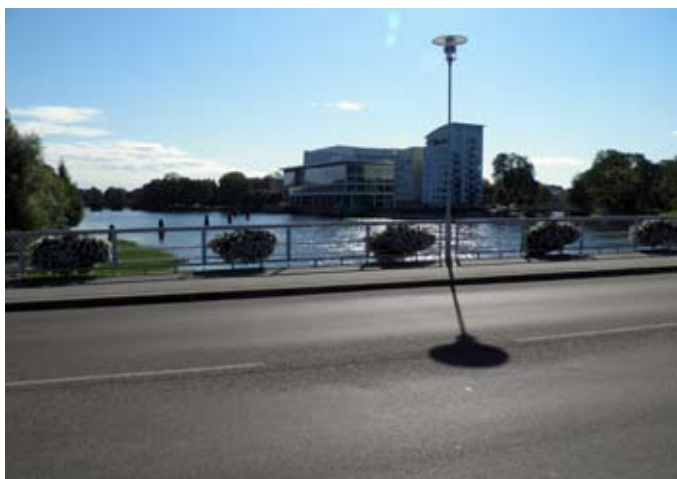
Så följde invigningstal av landshövdingen i Värmland Kenneth Johansson. Han hälsade på dialekt oss välkomna till Värmland med orden att läget i Värmland är *gött* samt med den tänkvärda frasen *att en främling är en vän som vi ännu inte lärt känna*. Landshövdingen är ordförande i Svenska Migrationscentret som ligger i Karlstad, praktiskt nog är det inrymt i residenset. Han sade sig vara imponerad av allt arbete som utförs inom släktforskarörelsen och han önskade oss all lycka innan han förklarade Släktforscardagarna

2014 i Karlstad för invigda. Invigningsprogrammet avslutades av Klavinova som sjöng variationer på Gubben Noa av CM Bellman.

Mässan

Det är lika så gott att börja med berömmet. Den konferensanläggning som Värmlands Släktforskarförening bokat för årets Släktforscardagar fungerade alldeles förträffligt. Alla arrangemang hölls på ett och samma ställe i Karlstad Congress Culture Centre, förkortat Karlstad CCC. Huset låg vackert beläget vid Klarälvens östra gren ut mot Väneren mitt i stadens centrum, på bekvämt promenadavstånd från järnvägsstationen och de flesta hotell. Mässan höll till i alla husets fyra våningar. På bottenvåningen fanns café och restaurang för luncher till besökare och utställare samt serverade buffé på fredagskvällen till ombuden på Släktforskarförbundets riksstämma och svarade även för lördagens bankett. Eftersom huset var försett med rulltrappor mellan våningarna flöt mässbesökarna omkring utan någon märkbar trängsel, utom när de som beviljat de olika föredragen lämnade lokalerna (men det är en randmärkning). Arrangörerna hade också på varje plan personal i gula tröjor på plats som värdar, som hjälpte besökarna till rätta och svarade på alla möjliga frågor. Något att ta efter för kommande arrangörer.

Jag har besökt Släktforscardagarna sedan 2006 och Karlstad uppvisade, enligt min mening, det bästa arrangemanget hittills. Det är möjligt att föreläsningssprogrammen har varit mer diversifierade och omfattande tidigare år, men det praktiska arrangemanget av föreläsningarna fungerade utmärkt. De tillgängliga föreläsningssalarna var tillräckligt stora. Tidigare års förvirring med förköp och köande till de olika föredragen märktes inget av i år.

Karlstad CCC från olika håll överst och nederst på sidan

Släktforskarlagarna arrangerades lördagen den 30 och söndagen den 31 augusti. På mässan gavs besökarna som vanligt allt vad släktforskarverige kan erbjuda. Även utställare från övriga världen fanns på plats. Efter- som arrangemanget ägde rum i ett hus med glasade fasader rädde inte det vanliga mörker som är vanligt i mässlokaler. Här släpptes det in ljus, den berömda *Sola i Karlstad* lyste verkligen upp mässan. Där ställde som

vanligt släktforskar- och hembygdsföreningar ut, företag inom branschen, flera av landets arkiv, soldatregister, släktforskartidningar, bildningsförbund, lantmäteriet, riksantikvarieämbetet och riksdagsbiblioteket och som sagt fanns dessutom utställare från andra länder på plats.

Föreningen DIS hade en gemensam monter där bl.a. personal från DIS Syd tjänstgjorde. DIS Väst, DIS Öst och DIS Bergslagen hade dessutom egna monter. Ur den stora DIS-familjen fanns som vanligt även DIS Norge på plats. En arrangör gissade mitt på söndagen att mässan hade haft totalt nästan 5 000 besökare.

Eftersom den nya versionen av Disgen inte var klar, så hade DIS följande tema för sin utställning; *Som medlem i DIS får du tillgång till - åtta regionföreningar, Diskulogen, Disbyt, historiska kartor, fri ideell support, Disgen och DisArkiv*. Vi skulle därvid fokusera på

medlemmarnas och blivande medlemmars behov. För att lösa vår uppgift hade vi fem stationer i vår monter, två för Disgen 8.2, en för kartfunktionen, en för Disgen på Mac samt en där man kunde ställa frågor om den kommande versionen av Disgen. Som under flera tidigare år höll DIS även flera egna föredrag både lördag och söndag. Vår Bengt Kjollerström gav en kort kurs om att komma igång med Disgen, Björn Johansson höll föredrag om kartor och Patrik Hansson informerade om planerna för den nya Disgenversionen. I Karlstad kunde vi erbjuda våra föredrag i en sal med 60 platser direkt i anslutning till vår monter. En klar förbättring jämfört med tidigare år då vi tvingats avgränsa föreläsningsplatsen inne i själva monter med skärmväggar. Nu

kunde åhörarna både se och höra och föredragshållarna kunde spara på rösten.

Helena Carlsson på plats i DIS kansli

Från DIS Syd bemannade Helge Olsson, Torgny Larsson och Staffan Knöös stationerna, medan Bo Lundgren, Anders Lindberg och undertecknad fungerade som inkastare. Det är inte motsatsen till utkastare, som man skulle kunna tro, utan vår uppgift var att sortera intresserade besökarna till rätt station, tipsa om våra föredrag, lämna ut våra tidningar och annat informationsmaterial, själva svara på frågor eller slussa dem som ville köpa Disgen eller medlemskap i DIS till personal från DIS kansli, som fanns strategiskt på plats i vår monter.

Allt skedde under överinseende av den allestädes närvarande sekreteraren i DIS Elisabeth Leek, vår egen generalissimus, spindeln i nätet, kärleksfullt benämnd Trollet. Hon skötte schemat, delade ut namnbrickor

DISgänget rustade för att ta emot besökarna

och lunch- och middagsbiljetter, bokade hotellrum och en massa annat som vi andra knappast ens anade. Heder åt alla som jobbade åt DIS, men ett särskilt hedersomnämmande ska Trollet ha!

Riksstämman

Liksom 2013 tjuvstartade årets släktforskar dagar redan på fredagen den 29 augusti i Karlstad med Släktforskarförbundets riksstämma. Stämman hölls i vackert väder i Karlstads CCC, lämpligt nog i en konferenssal som hette *Sola*.

Efter namnupprop kunde förbundsstyrelsens avgående ordförande Barbro Stålheim hälsa 146 ombud välkomna till riksstämman. Ingen ny släktforskarförening hade begärt inträde i förbundet, medan däremot Dalarnas Släktforskarförbund hade begärt utträde. Vid årsskiftet 2013/14 fanns det 75 558 medlemskap i förbundets medlemsföreningar, en minskning med 335.

Riksdagsledamoten Ann-Kristine Johansson från Kil utsågs till stämмоordförande med Eva Dahlberg, vice ordförande i DIS, som bisittare. Carina Strömberg från förbundsstyrelsen utsågs till sekreterare. Björn Jönsson och Camilla Eriksson valdes som justeringspersoner medan Sven Haglund och Sonja Månsson blev rösträknare. Efter att riksstämman fastställt dagordningen och konstaterat att den blivit behörigen utlyst fastställdes förbundsstyrelsens årsredogörelse med verksamhets- och förvaltningsberättelse samt godkändes revisorernas berättelse och avslutning av denna punkt beviljades styrelsen ansvarsfrihet för förvaltningen 2013.

Det fanns hela åtta motioner för stämman att behandla. I mo-

tion 1 från Midälva Genealogiska Förening föreslogs att det i framtiden ska bli möjligt att följa riksstämman via sin dator på Släktforskarförbundets hemsida. I styrelsens yttrande över motionen hänvisades till att årets stämma filmades och i efterskott kommer att läggas ut via länk på Rötter. Stämman beslöt att uppdraga åt förbundsstyrelsen att utreda frågan vidare.

I motion 2 från Föreningen DIS och Genealogiska Föreningen begärdes en mera detaljerad budgetering och redovisning av förbundets ekonomi. Motionen föranleddes bl.a. av att förbundsstyrelsen i sin proposition yrkat om höjning av förbundsavgiften med 4 kr till totalt 16 kr för 2015. Motionärerna yrkade avslag på höjningen. Efter debatt beslöt riksstämman i enlighet med motionen och avslag styrelsens förslag om avgiftshöjning.

Den tredje motionen med flera föreningar i Väst-sverige som undertecknare förslogs att de tidigare ordförandekonferenserna ska återupptas. Stämmobeslutet blev att ge styrelsen i uppdrag att se över upplägget av stämma och konferenser.

Motion 4 och 5 handlade om projektet *Namn åt de döda* och hade lämnats av Helsingborgs Släktforskare- och Bygdeförening samt StorStockholms Genealogiska förening. De föranleddes delvis av en missuppfattning, nämligen att projektet skulle avslutas i och med att den sjätte versionen av Sveriges dödbok nu ges ut. Styrelsen försäkrade att så är inte fallet, även om det är troligt att årets skiva blir den sista i formatet cd/dvd. Förbundet ser fram mot att många frivilliga krafter även i fortsättningen jobbar med *Namn åt de döda*.

I motion nr 6 av StorStockholms Genealogiska förening föreslogs att förbundsstyrelsen skulle inrätta

Presidiet från vänster Eva Dahlberg, Ann-Kristine Johansson, Barbro Stålheim och Carina Strömberg

ett nytt pris *Årets släktbok* vilket blev stämmans beslut. Motion nr 7, som lämnats in av Släkt- och Bygdeforskarföreningen Engelbrekt i Norberg, föreslog att förbundsstyrelsen skulle utreda var förbundet ska vara beläget. Målet skulle vara att sänka förbundets fasta kostnader. I förbundsstyrelsens svar betonades de utredningar som gjorts och de sänkningar av hyreskostnaderna som skett vid flyttningen av förbunds-kansliet från Sundbyberg till Solna för några år sedan. Förbundsstyrelsen yrkade på avslag av motionen och så blev också stämmans beslut.

I den sista motionen yrkade Helsingborgs Släktforskar- och Bygdeförening att förbundsstyrelsen ska undersöka möjligheterna att digitalisera kyrkböcker i f.d. svenska Pommern. I sitt svar över motionen meddelade förbundsstyrelsen att den kommer att undersöka möjligheterna till digitalisering.

Därpå behandlade stämman styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår. Budgetförslaget fick justeras vid sittande bord, eftersom stämman tidigare inte bifallit styrelsens förslag om höjning av förbundsavgiften. Verksamhetsplanen och det reviderade budgetförslaget fastställdes.

Valen av förbundsstyrelse följde valberedningens förslag. Till ny ordförande i förbundsstyrelsen efter

Barbro Stålheim, som avböjt omval, utsågs Erland Ringborg, Stockholm på två år. Erland är sedan 2010 ordförande i Genealogiska Föreningen och har en gedigen bakgrund från statsförvaltningen bl.a. som ställföreträdande universitetskansler, statssekreterare i utbildningsdepartementet och chef för Skolöverstyrelsen. Som ledamot för ett år valdes Ingrid Månsson Lagergren, Söråker (fyllnadsval efter Peter Wallenskog som avgått ur förbundsstyrelsen i förtid). Ingrid har varit bibliotekschef i Timrå men är nu pensionär. Hon har tidigare suttit sex år i styrelsen för Sveriges Släktforskarförbund. Till styrelseledamöter för

2014-16 omvaldes Bo Peter Persson Linköping, Eri Larsson Helsingborg och Viktoria Jonasson Brämhult. Som nya styrelseledamöter valdes Susanne Gustavsson Sambia från Mellerud och Christian Arnet från Stockholm. Susanne är utbildad inom turism men jobbar idag med försäljning av mat och spel. Christian driver TV-produktionsbolag inom nischen historia. (En fylligare presentation av vår nye ordförande och de nya ledamöterna finns i *Angeläget* nummer 1 2014). Som revisor 2014-16 nyvaldes Lars Sundell. Tomas Risbecker omvaldes som revisorssuppleant för samma tid. Till valberedning inför nästa riksstämma utsågs Anna-Karin Westerlund, ordförande, samt Björn Fredriksson, Anna-Lena Andersson och Anna Lövgren, samtliga omval. Dessutom nyvaldes i valberedningen Annika Gylling och Mats Ahlgren.

Banketten

Till lördagskvällens bankett hälsade kommunfullmäktiges ordförande i Karlstad Bo Hedén släktforskarer från när och fjärran välkomna. Han talade på rim som värmlänningar plägar göra, han berättade anekdoter som han enligt egen utsago hade knyckt av förre landshövdingen Ingemar Eliasson, ja han drog sig inte ens för att göra reklam för ett lokalt kaffemärke.

Gästerna lät sig väl smaka av en delikat trerättersmeny. Talen interfolierades av mycket fin underhållning med musik och sång. Eric Rindfors hette den musikaliske ledaren. Vi fick lyssna på musik från Kristina från Duvemåla, Chess och låtar av Queen.

Barbro Stålheim delade ut förbundets olika priser. Priserna till de medlemsföreningar som ökat mest under året gick till Ovansiljans Släktforskarer, DIS Filbyter och Tjust släktforskarer i Västervik. Habo forskarföreningens Släkt och bygd fick priset Årets medlemstidning.

Blekinge släktforskare fick pris för det register som man upprättat över skeppsgossar och Boråsföreningen utnämndes till Årets utbildare.

Årets Örnergspristagare Elsa Sjödahl, som är 97 år, var inte själv på plats för att hämta priset, men hon medverkade med ett inspelat tal. Elsa har bl.a. under 35 år transkriberat Dalslands domböcker. Hedersdiplom gick till fyra forskare Tord Andåsen, Trollhättebygdens Släktforskarförening, Sven Olby, Västerås Släktforskar-klubb, Reine Björkman, Hembygds- och Släktforskare Nolaskogs samt Charlotte Börjesson tidigare mångårig ledamot i både DIS och DIS Västs styrelser. Den minnesgode läsaren erinrar sig att Charlotte höll föredrag vid DIS Syds årsmöte i april om SweGen Tour. Det var även för sina insatser där som hon belönades. Två personer fick pris som årets eldsjäl Mats Johansson från Borvidsbygdens Släktforskare, men även en disare nämligen Karl-Edvard Thorén, som vid 88 års ålder, beskrivs som en veteran bland faddrar och utbildare för DIS Filbyter.

Efter ytterligare underhållning följde så avtackningarna. Gunilla Didriksson som avgått ur förbundsstyrelsen tackades och Anna-Lena Hultman som nyss avslutat sin tjänst på förbundet och blivit pensionär fick ett välförtjänt tack för otaliga insatser hon gjort för släktforskningens fromma. Slutligen avtackades förstås också Barbro Stålheim, som efter sex år, avgick som ordförande i Sveriges Släktforskarförbund. Tack och gåvor framfördes bl.a. av Karl-Ivar Ångström vice ordförande i förbundet och av DIS ordförande Daniel Berglund.

Och så slutade denna kväll, som tidigare banketter gjort, med att arrangören, Värmlands Släktforskarförening fick sitt välförtjänta tack, och att Släktforskardagarnas budkavle lämnades vidare. Denna gång under medverkan av Gustaf Fröding och kung Birger Magnusson. Kung Birger hälsade alla välkomna till Nyköpings gästbud nästa år, en ren dödsdöda som han sa. Och vem var det som representant för arrangörerna Nyköpings-Oxelösunds Släktforskarförening fick ta emot budkavlen - om inte - jo just Barbro Stålheim.

Föredragen

Här följer referat av några av de föredrag som jag lyssnade under Släktforskardagarna. Ett av dem som jag hade tänkt bevista *Brott och människoöden i Sverige* av Annika Sandén, doktor i historia vid Stockholms universitet, blev tråkigt nog inställt.

Svars Digitala forskarsal

Under denna rubrik berättade Anders Nordström från Svar om deras nyheter. Regeringen har på Riksarkivets förslag beslutat att ta bort avgiften för att ta del av Svars digitala utbud för skolor och bibliotek. Bildformatet Dejavu som Riksarkivet använder sig av stöds inte av alla datorer och programvaror. Byte till ett bildformat som fungerar på alla plattformar kommer, men det är oklart när, men troligen med början senare i höst. Sveriges befolkning 1910 på cd/dvd, som var tänkt att lanseras vid Släktforskardagarna är försenad, och beräknas i stället att finnas till jul.

Riksarkivet har fått pengar från Vetenskapsrådet för att digitalisera folkräkning-

Hedersdiplom fick Charlotte Börjesson, Karl-Edvard Thoren utsågs till eldsjäl och Barbro Stålheim avtackades med blomma och present av Daniel Berglund

en 1930 med uppgifter om inkomst, förmögenhet, yrke och utbildning. Utvecklingsarbetet sker i samverkan med universiteten.

Svenska spår i Argentina

Jag hade alltså rest ända till Karlstad för att höra Kristianstadsjournalisten Per Erik Tell berätta om Svenska spår i Argentina och andra Brasiliensvenskar. Hans berättelser finns publicerade i flera böcker och handlade om svenskar som utvandrat till Latinamerika och blivit bemärkta där, alltså mer personhistoria än släktforskning. Han berättade historien om den falske ingenjören HF Stavelius som byggt offentliga byggnader och sjukhus i Buenos Aires men också en vattenkraftsdamm. Artilleriöversten Johan Arengren, den ende svensk utom Olof Palme, som fått en gata uppkallad efter sig, kom via Chile till Argentina och slogs på federalisternas sida i inbördeskriget 1828. Ett hus i Buenos Aires som hette Torre Malmö (med den stavningen) intresserade Tell. Det hade uppförts i San Juan i Cordoba 1859 av en svensk sjöman som hette Frans Larsson, med ättlingar med sådana förnamn som Juan Carlos och Natanael. Och han berättade att svenska rallare byggt järnvägar i Argentina och att det i staden Rosario därför finns ett svensktorg. För att inte tala om Andino Grahns, svenskbördig godsägare i Patagonien, vars gudfader var Juan Perón.

På slutet kom Tell in på svenskemigrationen till Brasilien, till områden vid floden Rio Grande i två omgångar omkring 1890 och 1909. De som gav sig iväg 1890 klarade sig någorlunda, medan den senare gruppen råkade ut för en svår översvämning 1911. Många av dem flyttade då till Argentina på andra sidan floden,

medan andra fick ekonomisk hjälp av Sverige för att återvända till hemlandet. Svensktättlingarna bodde i Missiones och lade grunden till staden Obera, som nu har 100 000 invånare, varav ett hundratal talar svenska, bl.a. den svenske konsulen Leonardo Andersson. För den som är intresserad hänvisade Tell till Gunvor Flodells släktforskning som är publicerad i Göteborgsemigranten 7 (2010).

Per Erik Tell avslutade sitt föredrag med att dricka mate, en koffeinhaltig dryck från Sydamerika

Den sanna historien om Fröken Frimans krig

Det var Eva Kaijser, författare tillsammans med Monika Björk, av boken som TV-serien Fröken Frimans krig bygger på, som gav oss bakgrunden till fröken Friman. Anna Whitlock, (1852-1930) med påbrå från Skottland och faderlös vid 11 års ålder, är förebilden för fröken Dagmar Friman. Anna Whitlock startade rörelsen *Svenska hem*. Hon var 3 år yngre än Ellen Key och 6 år äldre än Selma Lagerlöf. Vid 17 års ålder träffade Anna Ellen Key i Stockholm. De reste tillsammans i de svenska fjällen, till Frankrike och England. De startade en flickskola i Stockholm, senare öppen även för pojkar.

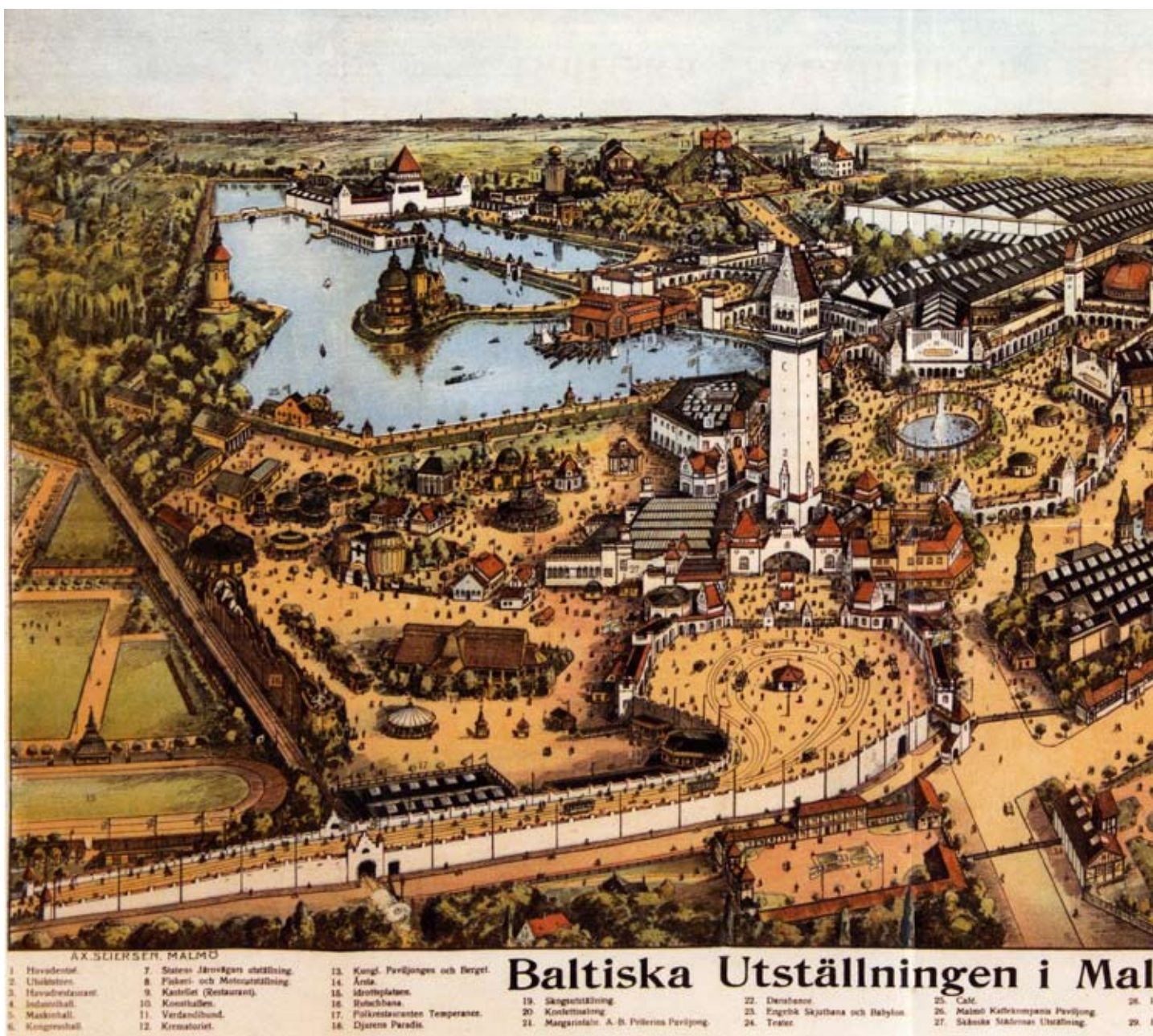
Eva Kaijser föreläste i tidstypiska kläder

Mathållningen i början av 1900-talet var förfärlig. Enligt en Handbok i varukännedom från 1903 borde korv alltid misstänkas och så såldes det tuberkelfri (!) mjölk. Många barn dog då i tuberkulos.

Handelskooperativ hade startas i England 1844 och var en stor rörelse där vid sekelskiftet. Det var därifrån Anna fick idén till en kvinnoköoperativ matbutik, som startades 1904 av knappt 20 kvinnor, som var aktiva i rösträttsfrågan. Bara kvinnor fick vara medlemmar och bara kvinnor skötte butiken. Bojkotten av deras butik som den skildrades i TV-serien har verklighetsbakgrund och Svenska hem (av belackare förvrängt till *Hemska Sven*) bojkottades inte enbart i Stockholm och Sverige utan även internationellt. Som mest hade rörelsen fem butiker i Stockholm och 3 500 medlemmar. 1916 hade Stockholms Kooperativa Förbund bildats. Albin Johansson som var ordförande i KF ville slå i hop Svenska Hem med sin organisation. Så skedde och Svenska Hem försvann när medlemmarna lät föra över sina andelar till KF.

Det planeras en fortsättning av Fröken Frimans krig som kommer att handla om kvinnornas kamp för rösträtt. Den väntar åtminstone jag på.

Mats J Larsson

Höstmötet inleds med ett föredrag med titeln *Sommarsol och mörka moln - Baltiska utställningen och andra stora händelser i Malmö 1914* av chefen för Malmö Museer Göran Larsson.

Efter föreningsmötet är det möjligt att träffa DIS Syds styrelse, faddrar och Disbyttombud, som precis som ifjol ställer upp med råd och dåd.

Välkomna till DIS Syds höstmöte på ArkivCentrum Syd

DIS Syds höstmöte arrangeras lördagen den 22 november kl. 10.30 - 13.00. Årets höstmöte är även ett **föreningsmöte**.

Precis som förra året har vi valt Arkiv-Centrum Syd (ACS) som mötesplats. ACS finns på Gastelyckan i Lund och adressen dit är Porfyrvägen 20.

Efter föredraget följer ett **föreningsmöte**

Dagordning

- 1) Fastställande av dagordningen
- 2) Fastställande av att föreningsmötet är behörigt utlyst
- 3) Val av ordförande, sekreterare och justeringsmän för mötet
- 4) Fyllnadsval av en ledamot i styrelsen
- 5) Förslag till ändring av § 5 i stadgarna om föreningsmöten (finns till höger)
- 6) Övriga anmälda frågor

Gällande skrivning

5. Föreningsmöten B. Kallelse till stadgemässigt årsmöte och till föreningsmöten skall jämte dagordning och övriga handlingar vara medlemmarna tillhanda senast två veckor före mötet. Kallelse kan också ske i ett ev. medlemsblad.

Förslag till ny skrivning

5. Föreningsmöten B. Kallelse till stadgemässigt årsmöte och till föreningsmöte sker via föreningens informationskanaler (exempelvis genom föreningens hemsida, e-brev, föreningens tidning eller medlemsblad), senast fyra veckor före mötet. Dagordning och övriga handlingar för mötet, skall finnas tillgängliga för medlemmarna på föreningens hemsida, senast två veckor före mötet, eller kan beställas hos sekreteraren.

Caj Nilsson

1937-2014

SläktforskarSkåne har sorg. Caj Nilsson från Svalöv har lämnat oss mitt i sin gärning. Han var ett välkänt namn för släktforskare i både Skåne och Blekinge men också inom den nationella släktforskarörelsen. Caj var i vida kretsar uppskattad för sin beredvillighet att hjälpa till med att lösa problem oavsett om det handlade om texttolkning eller krångliga datorer. Han var en kraft att lita på som villigt tog på sig arbetsuppgifter i lokala, regionala och nationella föreningar.

Caj var även utbildare och ledde under många år både släktforskningskurser och datakurser i Svalöv för studieförbundet Vuxenskolan. Han hade just börjat en ny termin där när hans liv så oväntat tog slut. Han var en drivande kraft och under många år ordförande i Svalövsbygdens släkt och folklivsforskarförening och var vid sin död medlem av redaktionsgruppen för föreningens medlemsblad Släkt och Bygd. Caj verkade i flera år inom Skånes Genealogiska Förbund, SGF. Han har varit ledamot av styrelsen för SGF och dess valberedning och var f.n. samordnare för Anbytar dagarna.

Under de senaste tio åren ägnade Caj mycket av sin tid för att jobba för föreningen DIS, Datorhjälp I Släktforskningen, både nationellt och regionalt i regionföreningen för Skåne, Blekinge och södra Halland, DIS Syd. Han var sedan 2007 kassör i DIS Syd men också utbildare och en fadder som medlemmar kunde få hjälp av. En uppgift som Caj verkligen passade för, där hans problemlösningsskick kom väl till pass. Vid sin död ingick Caj i en arbetsgrupp med uppgift att författa instruktionen för DIS planerade nya släktforskningsprogram och han ingick i föreningen DIS valberedning.

Men han hade även andra intressen i föreningslivet, medlem i Svalövs Gille och under många år ordförande i sin bostadsrättsförening, där han vid sin död var senior advisor.

Caj Nilsson efterlämnar sönerna Joakim och Jonas samt dottern Jessica med familjer. De ska veta hur mycket han betytt och utträttat för släktforskarörelsen. Caj lämnar ett stort tomrum i de föreningar som han verkat i. Vi sörjer en vän och god kamrat.

*Svalövsbygdens släkt och folklivsforskarförening,
Skånes Genealogiska Förbund och DIS Syd*

Förbundsinformation från Släktforskarlagarna

Riksstämman på Släktforskarlagarna föregicks av några timmars information från Släktforskarförbundet.

Distriktsindelning

Hanna Larsson, projektledare, från Riksantikvarieämbetet, inledde med att berätta om det arbete som pågår där och på Lantmäteriverket om genomförandet av den nyligen beslutade distriktsindelningen av Sverige. Ingen folkbokföring kommer att ske per församling från 2016. Det nya begreppet blir distrikt. Distrikten ska baseras på församlingarna vid slutet av 1999. De berörda myndigheterna har i uppdrag att kvalitetssäkra församlingsindelningen och föreslå namn på distrikten. Man kommer att ha ett brett samråd med berörda intressenter om namnen. Ändringen träder i kraft 2016.

Släktforskarlagdata i forskning

Hanna efterträddes av professorn i nationalekonomi vid Stockholms universitet Per Pettersson Lidbom, som berättade om hur släktforskarlagdata kan användas i samhällsvetenskaplig forskning. Han exemplifierade med att visa på att hur man kan skapa data på kommunnivå över dödlighet och dess orsaker vid en viss tidpunkt med hjälp av Sveriges dödbok. Hans forskningsgrupp har nyligen fått ett anslag European Research Council på 12 miljoner kr för att färdigställa en databas över Sveriges socknar eller kommuner 1749-1952. Den kommer att innehålla arkivdata från SCB om jordbruk, finanser, val och befolkning, från Socialstyrelsen om löner och fattigvård, uppgifter om industrin från Kommerskollegium samt om skiftesreformer från Lantmäteriet. Databasen kommer att användas för olika forskningsprojekt och beräknas vara klar om fem år. Materialet kommer också att bli tillgängligt för släktforskare.

Svenska Migrationscentrets projekt

Mattias Nilsson, verksamhetsansvarig på Svenska Migrationscentret i Karlstad, avlöste och berättade om centrets samverkan med Arbetsförmedlingen och Riksarkivet.

Tidigare hette det Sverige-Amerika Centret och bytte till sitt nya namn 2013. Migrationscentret finns i residentsen i Karlstad (se ovan). I ett arbetsmarknadsprojekt samarbetar centret med Riksarkivet med digitalisering av olika typer av arkivmaterial, som kommunarkiv, centrets egna arkiv och Immigrantinstitutets arkiv. Befintliga databaser i EmiWeb kommer att vidareutvecklas liksom Riksarkivets digitala tjänst för kyrkböcker. Deras vision är att bli ett migrationscenter för hela Sverige, en samhällsnyttig organisation för migrationsfrågor, att göra insatser för vårt kulturarv samt att underlätta integration och bryta utanförskap. Centret planerar för att inrätta 50 lokalkontor i landet, med totalt bortemot 1 000 anställda. Finansieringen bygger på att staten ger lönestöd till de anställda. De resterande kostnaderna beräknas de deltagande kommunerna täcka. Tre kontor är redan i drift i Forshaga, Karlskoga och Ljungby. I höst kommer kontor att öppnas i Falun, Karlstad samt Linköping och etableringskontakter finns med bl.a. Nyköping och Halmstad.

Nyheter i Rötterbokhandeln

Passet före stämman handlade om förbundsnytt och årets nyheter i Rötterbokhandeln. Årets stora nummer är Sveriges dödbok 6, 1901-2013, som nu är klar! Försäljningen startade på släktforskarlagarna. Dessutom har nummer 6 och 7 i förbundets handboksserie kommit ut; *Vägen till dina rötter* av Ewa Nilsson och *Anor från landsvägen* av Bo Lindvall.

Mats J Larsson

Fira Arkivens dag den 8 november!

Boka in ett viktigt datum i almanackan redan nu – lördagen den 8 november firar vi nämligen Arkivens dag. Det innebär att många arkiv runt om i Sverige och i resten av Norden håller öppet hus och anordnar aktiviteter som guidade rundturer och föreläsningar – ofta i samarbete med släktforskarföreningar och hembygdsföreningar. Det är ett perfekt tillfälle att närma sig släktforskningens originalhandlingar. På flera håll är firandet av Arkivens dag en del i ett större arrangemang som kan sträcka sig från en vecka till en månad. Orostider är årets tema på Arkivens dag (*saxat från Rötter*).

Att börja använda Windows 8.1

1. Grundläggande begrepp

Windows 8.1 är utvecklat för att vara operativsystem på olika typer av datorer, förutom på traditionella datorer som laptops och PC, även på telefoner, surfplattor och datorer med pekskärm.

Användargränssnitt. I Windows 8.1 finns det två användargränssnitt, dels det nya användargränssnittet för appar inklusive den nya Startskärmen, dels det klassiska Skrivbordet, för traditionella Windows-program.

Windows-appar motsvarar de appar som finns på moderna telefoner och surfplattor, t.ex. Apple eller Android. När en app startas fyller den hela skärmen och är utvecklad för att styras med finger eller pekdon, men kan även styras med tangentbord och mus. Det finns olika typer av appar, allt från appar för nyheter, karta, spel och SVT Play till appar för Skype, Dropbox, Epost och Internet Explorer. De senare finns alltså i två versioner, dels som traditionella skrivbordsprogram, dels som appar för det nya användargränssnittet.

Startskärmen ersätter den traditionella Startknappen. Här visas såväl appar som traditionella skrivbordsprogram. Du avgör själv vilka appar/program du vill ha på Startskärmen.

Vyn Appar. Om du klickar på den lilla pilen, som finns nertill till vänster på Startskärmen, visas Vyn Appar, med samtliga appar och skrivbordsprogram, som är installerade på datorn. Det kan vara svårt att direkt se vilka som är appar och vilka som är traditionella skrivbordsprogram.

Skrivbordet. Här körs de traditionella programmen på samma sätt som i Windows 7 eller tidigare, och du använder mus och tangentbord som vanligt. Den tidigare Startknappen har dock försvunnit och ersatts med funktioner i det nya gränssnittet. Det finns även en ny meny längs skärmens högerkant.

För oss som vill arbeta i det klassiska Skrivbordet i Windows 8.1, följer här ett antal tips och inställningar som underlättar arbetet med tangentbord och mus på Skrivbordet.

2. Nya Startknappen

Den nya Startknappen finns nederst till vänster på aktivitetsfältet på Skrivbordet.

1) Klicka=skifta fram och tillbaka mellan skrivbordet och startskärmen.

2) Högerklicka=Meny med kända funktioner från Windows

7: Stäng av, Logga ut, Kontrollpanelen, Kör, Sök, Aktivitetshanteraren och andra avancerade funktioner.

3. Windowstangenten

På moderna tangentbord finns en tangent med Windowsloggan. Den kallas för Windowstangenten, och används i Windows 8.1, dels för att skifta fram och tillbaka mellan skrivbordet och startskärmen, dels som kombinationstangent, på liknande sätt som tangenterna CTRL och ALT.

1) Tryck = skifta fram och tillbaka mellan skrivbordet och startskärmen.

2) *Kombinationstangent* (WIN). Håll nere tangenten och tryck på en annan tangent på skrivbordet:

WIN+S=Sök på den här datorn efter program och appar
WIN+I=Inställningar (Kontrollpanelen, Nätverk, Windows Update, Skärminställningar)

WIN+C=Visar den nya menyn i skärmens högerkant
WIN+E=Den här datorn

WIN+X=Samma meny som högerklick på Startknappen.

4. Inställningar i Aktivitetsfältet

Aktivitetsfältet finns längs kanten nertill på skärmen, och där ser du bl.a. den nya startknappen längst till vänster. Här kan du göra ett antal inställningar som underlättar arbetet i Windows 8.1. Högerklicka mitt på Aktivitetsfältet, välj Egenskaper och klicka sen på CTRL och ALT (se bilden nedan).

Du kan även gå via sökfunktionen, om du vant dig vid den. WIN+S, sök på texten "aktivitetsfält" och klicka sedan på raden "Aktivitetsfält och navigering". Några inställningar som är intressanta:

1) *Skrivbordet i stället för Start.* Gå till skrivbordet i stället för till Start när jag loggar in eller stänger alla appar på skärmen. Som standard visas det nya gränssnittet (Startskärmen) varje gång du loggar in på datorn, men du kan välja att gå direkt till det traditionella skrivbordet i stället.

2) *Visa min skrivbordsbakgrund på Start.* Du kan använda Skrivbordets bakgrundsbild som bakgrund även på Startskärmen i det nya gränssnittet. Du får då alltid samma bakgrundsbild, även när du växlar mellan gränssnitten.

3) *Skrivbordsappar först.* Visa skrivbordsappar först i vyn Appar när den är sorterad efter kategori. Med detta val så ser du lättare vilka program som är skrivbordsprogram och vilka som är appar.

5. Välj Standardprogram i Windows 8.1

Windows 8.1 är inställt så att vissa typer av filer öppnas med någon av de nya Windows-apparna på Startskärmen i stället för det skrivbordsprogram du är van vid från Windows 7. Så är det t.ex. om du klickar på ett foto. Då öppnas fotot i appen "Foton", som ju inte fanns i Windows 7. Vill du i stället att foton ska öppnas i ett traditionellt skrivbordsprogram, t.ex. Windows Fotovisare, då måste du göra en inställning och välja Windows Fotovisare som standardprogram. Du hittar

inställningen i Kontrollpanelen under Program > Standardprogram > Ange standardprogram. Du kan även söka på "Standardprogram" för att hitta inställningen.

Markera "Windows fotovisare" och klicka på "Ange det här programmet som standardprogram". Tryck OK. På motsvarande sätt kan du göra för musik, video, epost, Skype, etc (se bilden nedan).

6. Anpassa Startskärmen

Appar och program visas som paneler i olika storlek på Startskärmen, och vissa av dem kan ha innehåll som ändras kontinuerligt. Panelerna är grupperade i grupper, och du kan själv flytta runt panelerna, ta bort, ändra storlek och gruppera dem som du själv önskar (*Se bild sida 4 i Diskutabelt 1-2014*).

Om du högerklickar på en panel kan du få följande anpassningsmöjligheter:

1) *Fäst inte på Start* = Appen/programmet tas bort från Startskärmen, men avinstalleras inte.

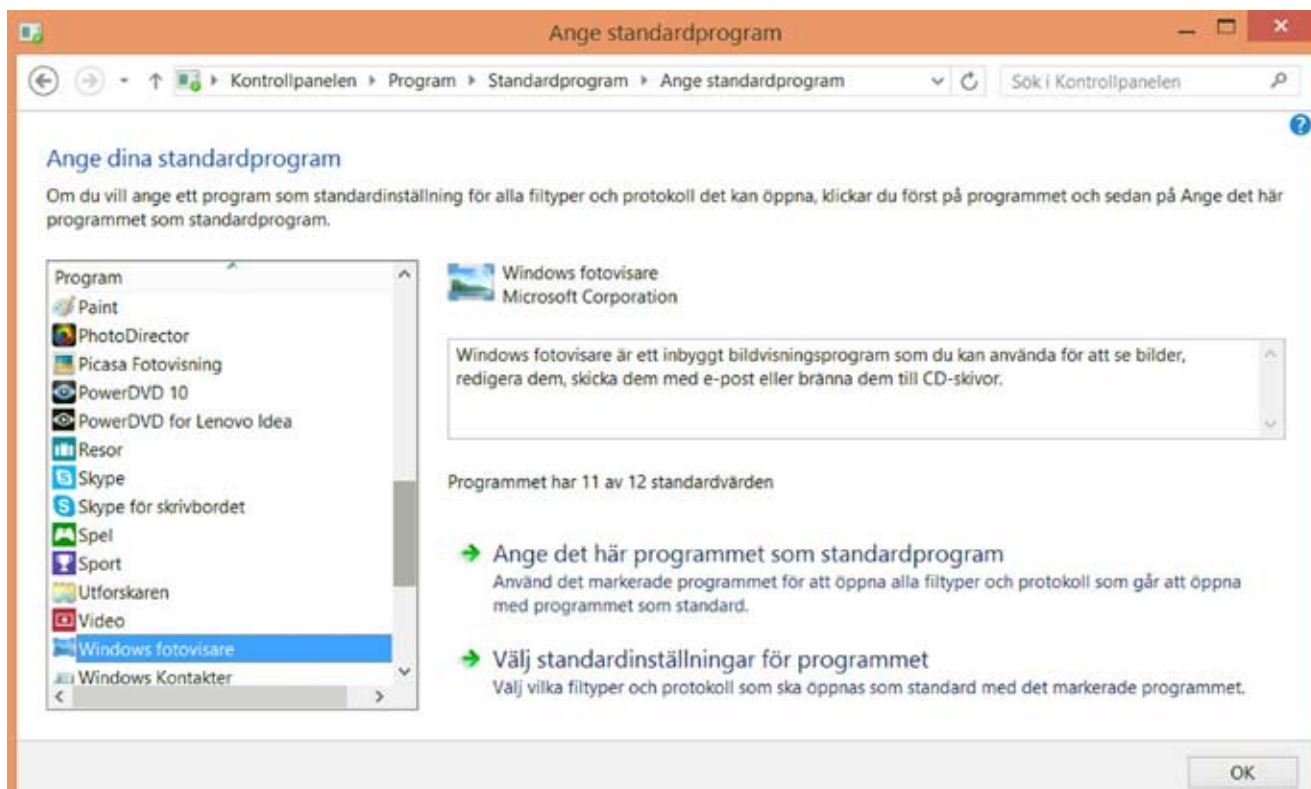
2) *Fäst i Aktivitetsfältet* = Appen/programmet visas i Aktivitetsfältet på Skrivbordet.

3) *Avinstallera* = Appen/programmet avinstalleras från datorn.

4) *Ändra storlek* = Panelens storlek ändras till större eller mindre.

5) *Stäng av levande panel* = Panelen skall inte visa information som ändras.

6) *Sätt på levande panel* = Panelen skall visa information som ändras.

7. Inställningar i Vyn Appar

Här visas samtliga appar och skrivbordsprogram, som är installerade på datorn (Se bild sida 4 i Diskutabelt 1-2014). De kan sorteras efter namnet i alfabetisk ordning, efter kategori eller vilka som är mest använda eller senast installerade.

Om du högerklickar på en ikon kan du få följande anpassningsmöjligheter:

1) *Fäst på Start* = Appen/programmet tas läggs till på Startskärmen.

2) *Fäst i Aktivitetsfältet* = Appen/programmet visas i Aktivitetsfältet på Skrivbordet.

3) *Avinstallera* = Appen/programmet avinstalleras från datorn.

4) *Öppna filsökväg* = Var skrivbordsprogrammet finns visas i Utforskaren.

8. Använd rätt Internet Explorer

Det finns två program för Internet Explorer, ett för det traditionella på skrivbordet, och ett nytt som är en app. Använd det traditionella Internet Explorer, som du är van vid. Det finns ofta i aktivitetsfältet på en ny dator. Favoriter kan överföras från tidigare versioner.

Torgny till vänster tillsammans med Staffan Knös i DIS monter

9. Epost-program

Vill du ha ett epost-program på skrivbordet, installera Windows Live Mail. Windows Live innehåller flera komponenter, så installera bara epost-programmet. Hit kan du lätt överföra kontakter och meddelanden från t.ex. Outlook Express.

10. Skapa programikoner på Skrivbordet

I tidigare versioner av Windows skapades ofta automatiskt genvägar (ikoner på Skrivbordet) för program som installerades på datorn. Detta sker inte alltid i Windows

8.1. Du kan göra det manuellt:

1) *Sök efter skrivbordsprogrammet med WIN + S* och skriv programnamnet, t.ex. Utforskaren, eller leta upp skrivbordsprogrammet i Vyn Appar,

2) *högerklicka på programraden i söklistan* eller på programikonen i Vyn Appar,

3) *välj "Öppna Filsökväg"*

4) *högerklicka på markerat program*

5) *välj "Skicka till Skrivbordet"*.

Lycka till med Windows 8.1

Torgny Larsson

Disgen- och MinSläktfadder
t.larsson@tele2.se

Distansutbildningar

Bengt Kjällerström har gjort två interaktiva distanskurser där du arbetar vid din egen dator i din egen takt och på tider som passar dig.

Kom igång med släktforskning och Disgen

Mer information hittar du på <http://kurs.dis.se/bengt/bok/start.shtm>. Där kan du också anmäla dig till kursen.

Gör en släktbok till dina barnbarn med Disgen

Här får du lära dig att med Disgen göra en modern släktbok (avsedd att läsas på skärm) och en traditionell släktbok (avsedd att läsas på papper). Båda typerna utvecklas vidare för att kunna rymma mer kött på benen.

Kursen finner du på <http://kurs.dis.se/bengt/bok.htm>. Här anmäler du dig också till kursen.

Nya kurser startar den 15 oktober 2014, den 15 februari och den 15 april 2015.

Nu finns dödboken som USB

Många har önskat att Sveriges dödbok även ska ges ut som USB då många av dagens datorer inte har cd-läsare. Med anledning av det har Sveriges dödbok nu för första gången producerats även som USB-sticka. Den kostar 650 kronor (medlemmar 550 kr) och finns förstås i Rötterbokhandeln.

Disbyt – på gott eller ont?

Som bekant är Disbyt ett forum för utbyte av släktdata. Man kan där se om någon annan har samma person i sin forskning och kanske vet var och när han föddes och dog och kanske även har uppgifter om syskonen. Vi kan ha nalkats personen längs olika vägar och den andre forskaren kan ha funnit ledtrådar t.ex. i bouppteckningar.

Med Disbyt kan man på så sätt slippa ett tidsödande letande sida upp och sida ner i kyrkböcker. Man kan gå direkt till rätt kyrkbok och kontrollera att det verkligen rör sig om samme person. Om inte uppgiften kan kontrolleras i kyrkboken, kan man ta mailkontakt och fråga vad den andres uppgifter grundar sig på. Verkar källan osäker, gör man klokt i att avstå från den disbytuppgiften.

Det är enkelt att sända in forskningsresultaten till Disbyt. Man går till Disgens Verktyg och begär Disbytutdrag, trycker på några knappar och fyller i disbytombudets mailadress som finns i tidskriften, sänder iväg mailet och allt är klart. *Varför gör då inte alla så?*

Det finns de som menar att de lagt ner så mycket arbete på sin släktforskning att de inte vill att andra ska åka snålskjuts på deras mödosamma arbete. Själv tycker jag att det arbete jag under fyrtio år lagt ner på släktforskning blir lättare att försvara om fler får nytta av vad jag funnit. Jag delar därför gärna med mig. (Kanske är det också en yrkesskada. Jag har sysslat med rationalisering av administrativt arbete i mitt yrkesliv och försökt åstadkomma att dubbelarbete undviks.)

Disbyt

Hitta dina anor

- genvägen för släktforskare

Andra menar att det finns felaktiga uppgifter som okritiskt kopieras och sprids. Ja, så kan det bli om man inte kontrollerar de uppgifter man hämtar från Disbyt. Men om de skickliga släktforskare som ännu inte sänt in sina uppgifter ville göra detta, skulle de felaktiga uppgifterna få konkurrens och bli utmanövrerade. Det skulle vara en välgärning.

Man menar också att man inte vill sända in uppgifter till Disbyt därför att yrkesforskare då kan dra nytta av uppgifterna och ta med dem i den rapport som uppdragsgivaren betalar honom för. Men är det egentligen någon skada skedd? Yrkesforskarens uppdragsgivare får ju tack vare Disbyt en bättre slutrapport för det arvode han betalar. Det kan vi unna honom.

Så om det inte finns bättre argument mot Disbyt, tycker jag att fler forskare borde sända in disbytutdrag.

Lennart Börnfors
Lund

Molntjänster – ett tips

Molntjänster har blivit den senaste flugan när det gäller Internet. Eftersom de flesta släktforskare idag använder Internet till AD online, Svar eller andra söktjänster så är det ganska enkelt att börja använda molnet. Man kan enklast beskriva det som en hårddisk som ligger på ett annat ställe än i datorn. Detta har flera fördelar för oss släktforskare.

1. Ett säkert ställe att säkerhetskopiera Disgen till.
2. Ett säkert ställe att förvara bilder och dokument som man är rädd om.
3. Lätt att dela data och bilder med andra.

De molntjänster som finns idag, och är aktuella som jag ser det, och som inte kostar pengar är Onedrive (Microsoft), Google drive (Google) och Dropbox. Jag har använt mig av alla tre och tycker personligen att Microsofts Onedrive är den smidigaste. Den har också en hel del fördelar med sin integration till Office vilket gör att man varken behöver ha lösa hårddiskar eller USB-minnen för att flytta filer.

När det gäller Onedrive så erbjuder Microsoft 15 Gb gratis och man skapar sig ett Microsoftkonto. Ni som har ett Hotmail-, Live- eller Outlookkonto hos Microsoft är redan registrerade. Om man sedan använder Office 365, som är det nya sättet att använda Office, så ingår 1 Tb gratis lagringsutrymme under det året prenumerationen gäller. Då kan man spara allt sitt arbete i Onedrive och sedan plocka fram det i sin dator, surfplatta eller telefon. Det är jättebra om man till exempel vill visa bilder på surfplattan.

Jag använder själv Onedrive för att säkerhetskopiera Disgen i. Då har jag alltid tillgång till det senaste jag håller på med och kan enkelt uppdatera innehållet i min bärbara dator. Detta är ju också ett bra sätt om man vill att någon fadder ska titta på vad man ställt till med. Då kan faddern lätt få tillgång till ditt resultat och se det i sin egen dator, så kan ni prata om samma saker.

Jag använder också Onedrive för att säkerhetskopiera mina bilder och för att kunna dela ut dem. Det senare är mycket praktiskt eftersom det kan vara svårt att skicka stora bildfiler med mail.

Jag har också Onedrive på surfplattan och på telefonen så jag kan visa bilder och dokument. Det är också jättebra om man behöver göra en anteckning. Gör den i telefonen och sedan kan du bearbeta materialet när du kommer hem.

Om du tycker detta är intressant, så gå in på Microsofts sida och ladda ner Onedrive. Har du inget konto så

skapa ett. Sedan är det bara att börja använda.

Om du tycker detta verkar krångligt, så ska jag under hösten ta fram en liten instruktion om hur man jobbar med det hela.

Bo Lundgren
pc-fadder Disgen

Macspalten

Från Ancestry till Disbyt

Macspalten innehåller den här gången en beskrivning av hur uppgifter flyttas från Ancestry till Disbyt.

På promenad i Skurup träffade jag en gammal vän, Arne, som jag inte träffat på länge. Vår bekantskap är från våra barns skoltid på 1980-talet. Arne var i sällskap med sin gode vän Tommy, som är släktforskare. Tommy hade läst Macspalten i Diskulogen och *Diskutabelt*. Han ställde med en gång en fråga; - *Du som kan det här med Disbyt, kan väl hjälpa mig att få över mina uppgifter till Disbyt?* - *Jo visst, det är klart, du kan väl ta din dator med dig och komma hem till mig!*

Tommy kom med sin dator. Jag hade inte frågat vad han hade för program. Jag tog för givet att han hade sina uppgifter i Disgen, men han hade dem i Ancestry. Jag

har ingen erfarenhet av detta program och kunde alltså inte hjälpa Tommy, men vi hade en trevlig eftermiddag. Jag kontaktade i stället faddern Torgny Larsson i Malmö, som hjälpte Tommy att skapa en Gedcom-fil för Disbyt, som de sedermera skickade över till vårt Disbytombud Christer Thörn.

Det är nämligen så att när man registrerar sitt släktträd i ancestry.se på nätet, så finns där ingen möjlighet att skapa gedcom-fil on-line i ancestry.se. Man måste

- 1) installera Family Tree Maker på sin dator
- 2) Ladda ner (= synkronisera) sitt eller sina släktträd från ancestry.se
- 3) Skapa Gedcom-fil i Family Tree Maker

Ofta ställer man in Family Tree Maker så att synkronisering mellan Family Tree Maker och ancestry.se sker automatiskt. Var man än gör ändringar uppdateras båda programmen när man är online.

Helge Olsson
Mac- o Reunionfadder
helge@dis-syd.se

HÖSTMÖTE DIS Syd

2014-11-22

Plats ArkivCentrum Syd Porfyrvägen 20 Lund, höstmötet är även föreningsmöte
Chefen för Malmö Museer Göran Larsson talar om *Sommarsol och mörka moln - Baltiska utställningen och andra stora händelser i Malmö 1914*.

Tid: 10.00 -13.00

ARKIVENS DAG

2014-11-08

Plats: Arkivcentrum Syd, Lund
Dessutom på flera andra orter i Blekinge och Skåne.
Se vad din lokala släktforskarförening kan erbjuda

ESLÖV

Plats: ABF-lokalen Palmgatan 6

Tid: 13.00 -16.30

Kontaktperson: Kerstin Olsson, kerstin@dis-syd.se, 0709-375914

Föranmälan: Obligatorisk

Kostnad: 30 kr inklusive kaffe och smörgås

2014-11-29

DISGEN-träff

Tema: Patrik Hansson svarar på inskickade frågor.
Frågorna ska skickas i god tid till kerstin@dis-syd.se

HÖGANÄS

Plats: Kullabygdens Släktforskarens lokal, Linnégatan 15, Höganäs

Tid: 13.00 - 16.00

Kontaktperson: Gunnar Persson, gunnar@dis-syd.se

Kostnad 30 kr per gång inkl. fika, ingen anmälan.

2014-10-25

DIS-träff

Tema: Utdrag från Disgen och konvertering till Disgenorter på Marknadslördag i Höganäs

2014-11-22

DISGEN-träff

Tema: Från kamera till presentation i Disgen, bildhantering

KRISTIANSTAD

Om intresse finns startas en studiecirkel för nybörjare i Disgen. Kontaktperson: Mats J Larsson, mats@dis-syd.se, 044-12 63 91

RONNEBY

Plats: ABFs lokaler på Kungsgatan 2

Tid: 10.00 - 14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@elmedia.se, 057-244 13. Programmet för träffarna är ännu inte fastställt.
Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnadspris.

2014-11-29

DIS-träff

DISGEN, grund

Såväl studiecirkel Disgen grund (5 gånger) som Släktforskning för nybörjare erbjuds av ABF i Ronneby. För information kontakta Staffan Knös 070-5951338 eller Lena Nilsson ABF 0457-17178

SÖLVESBORG

Plats: ABFs lokaler på Hamngatan 6B

Tid: 16.00 - 19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren bo@elmedia.se, 057-244 13. Programmet för träffarna är ännu inte fastställt.
Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnadspris.

2014-11-09

DIS-träff

2014-12-07

DIS-träff

Bidrag till DISkutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i *DISkutabelt*. Kontakta vår redaktör Mats J Larsson på 044-126391 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa nummer är den 10 november 2014.

Fotografer i detta nummer är Bo Lundgren, Jan Nilsson och redaktören. Helge Olsson och Torgny Larsson har bidragit med illustrationerna till sina artiklar. Disbyt-bilden finns på DIS hemsida. Göran Larsson har lånat oss sitt porträtt och Jan Nilsson hade affischen från Baltiska utställningen i sina gömmor.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:

DIS Syd

Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B

Hjärtligt välkommen som medlem i DIS Syd

DIS Syd är en ideell förening som startade 1992. Föreningens ändmål är att främja kunskapen om, förståelsen för samt användningen av datorn som redskap i släktforskningen.

När du blivit medlem och har frågor så hjälper vi dig. Vi ställer upp med faddrar och kurser i ditt närområde. Vi hjälper dig att få ut mer av DIS produkter.

DIS Syd är den sydligaste regionföreningen i DIS, Föreningen för Datorhjälp I Släktforskningen. Vi samlar medlemmar från Skåne, Blekinge och södra Halland där fyra av fem DIS-medlemmar även är medlemmar i DIS Syd.

DIS Syd samarbetar med Skånes Genealogiska Förbund och de ca tjugo lokala släktforskarföreningar som finns i regionen och vi medverkar ofta i deras olika sammankomster.

Vi anordnar egna arrangemang av olika slag, t.ex utbildningar. Se vårt program på föregående sida. Vi har förstås en egen hemsida för att underlätta elektronisk kontakt släktforskare emellan.

Föreningens medlemsblad, *DISkutabelt*, kommer ut fyra gånger per år med användarerfarenheter, tips, programnyheter och föreningsnytt.

Medlemsavgiften i DIS Syd är 50 kr om året, 25 kr för familjemedlemmar. Det förutsätter medlemskap i DIS som kostar 150 kr om året, 75 kr för familjemedlemmar.

Kom med du också och se vad vi har att erbjuda!

Styrelse:

Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-255788	jan@dis-syd.se	Ordförande
Bengt Kjällerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	046-126018	bengt@dis-syd.se	Ledamot
Bo Lundgren	Avenboksvägen 3	372 52	Kallinge	0457-24413	bo@dis-syd.se	Ledamot
Kerstin Olsson	Östra Ströo 2602	241 91	Eslöv	070-9375914	kerstin@dis-syd.se	Mac-ansvarig
Staffan Knös	Gångbrogatan 2	372 37	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Ledamot
Anders Lindberg	Luzernvägen 1 D	227 38	Lund	0708-397908	anders.lindberg@dis-syd.se	Ledamot

Faddrar:

Anders Larsson	Mellang 3 A lgh 1103	233 32	Svedala		anders@dis-syd.se	Disgen PC-användare
Arne Sörlöv	Norra Alnaryd 216	370 33	Tving	0455-70304	arne.s@dis-syd.se	Disgen PC-användare
Bo Lundgren	Avenboksvägen 3	372 52	Kallinge	0457-24413	bo@dis-syd.se	Disgen PC-användare
Bengt Kjällerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	046-126018	bengt@dis-syd.se	Disgen PC-användare
Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-255788	jan@dis-syd.se	Disgen PC-användare
Torgny Larsson	Östra Hyllievägen 17	216 21	Malmö	040-510766	t.larsson@tele2.se	Min Släkt & Disgen PC
Lotta Sörensen	Nexövägen 27 C	294 35	Sölvesborg	0704-407436	lotta.1957@gmail.com	Min Släkt PC-användare
Helge Olsson	Västergatan 28	231 70	Anderslöv	0410-20002	helge@dis-syd.se	Mac&Reunion-fadder
Kerstin Olsson	Östra Ströo 2602	241 91	Eslöv	070-9375914	kerstin@dis-syd.se	Disgen Mac-användare
Thomas Björk	Jeppas gränd 1	243 30	Höör	077-3788685	tb@bytecode.se	Linux, Gramps-fadder
Georg Aagerby	Gildshøj 86 DK-2605	Brøndby	Danmark	+45-43965337	g.agerby@jubii.dk	PC-fadder, Danmark

Disbyt-ombud

Christer Thörn	Perstorp 405	284 92	Perstorp	0709-967687	disbyt@dis-syd.se	Disbytombud, valberdn. ordf
----------------	--------------	--------	----------	-------------	-------------------	-----------------------------

VAR MED I DIS SYD

VAR MED OCH PÅVERKA UTVECKLINGEN

VAR MED OCH HJÄLP DINA SLÄKTFORSKARKAMRATER DÄR DU KAN

